

La demagògia ets tu

«Estar al Govern, sigui del país o d'un ajuntament, és prendre decisions. I si algú té por no val per aquesta responsabilitat»

Soc d'una generació que va néixer i créixer amb Jordi Pujol president Catalunya i Josep Lluís Núñez president el Barça. Tinc companys que em diuen que de petits els confonien, a mi no em va passar mai. Ve a tomb perquè a l'horitzó hi ha eleccions al Barcelona i al Parlament de Catalunya. Puc votar a les dues i tinc moltes ganes de fer-ho. La situació de crisi que vivim fa molt rellevant poder votar el proper Parlament, i el proper Govern del país. Ara bé, cal saber si es pot votar. El Govern, el departament d'Acció Exterior i Relacions Institucionals diuen que sí que es pot, però que altra cosa és si s'hauria de fer. Ah. Sembla que algú s'espolsa responsabilitats. El Govern, que encara el formen ERC i Junts, no acaba de decidir res, però assegura -com costa torna a tenir confiança- que aquest divendres sabrem si gall o gallina.

Prendre decisions és cansat sí, incòmode i tot sovint impopular. I aquest punt darrer en el món del Twitter i dels tertulians i experts molt poderosos i molt influents és un risc. Què seria de la vida sense el risc? I sense els errors? Digueu-m'ho a mi. Estar al Govern, sigui del país o d'un ajuntament, és prendre decisions. I si algú té por no val per aquesta responsabilitat. Com en una empresa privada qui està al capdavant és qui se la juga, a l'administració pública encara més. Què us pensàveu que era això? Sorprenen la paràlisi de l'actual gabinet, en primers i segons nivells, perquè costa d'entendre, si no és pel boicot i la malfiança creuats entre socis de govern. Habitualment, com obliga la navalla d'Ockham, la hipòtesi més senzilla acostuma a ser la més propera a la realitat o probable.

En els temps que tothom opina amb una voracitat fora mida, un dels estirabots més utilitzats per desqualificar el contrari -el mètode preferit de la manca d'arguments- és el de demagog. Es fa com a sinònim de manipulador, trampós o fatxenda. És horrorós fer això en un article i demano que sàpiguen perdonar-me, però recordo la definició de demagògia per l'Institut d'Estudis Catalans (torneu-nos els diacrítics): "Política fonamentada en la utilització de mètodes emotius i irracionals per a estimular els sentiments dels governats perquè acceptin promeses i programes d'acció impracticables". Entesos doncs.

I amb les eleccions que està passant? Tenim diversos extrems: diversos experts (són representatius o són bolets mediàtics?) que diuen que ni de broma i, per altra banda, hi ha representants polítics que creuen que si la ciutadania pot anar a treballar i portar els nanos a l'escola es demanen perquè no han de poder votar. Hem aconseguit que les dades, que la ciència, que la medicina, els informes i tot plegat hagin deixat de ser asèptics: tot és emoció.

Hi ha qui pretén teoritzar sobre el que s'ha volgut anomenar política de les emocions. Això és molt antic, a la Grècia clàssica un demagog era un líder d'una facció, política, s'entén. La política sempre ha tirat de l'emoció, de l'èpica. Però la democràcia moderna, la liberal, la que ha ponderat aquesta mania tan humana (i emocional) de fer cas de la turba i la multitud, es basa en les idees, les concrecions, l'imperatiu categòric si es vol. I on són? On hi ha una idea, una proposta? Recordo la pel·lícula *Aprile* on Nanni Moretti, director, fent d'actor està veient per televisió a Massimo D'Alema, exdirigent socialista, i li diu: "Va, digues alguna cosa d'esquerres!". Segueix parlant D'Alema, i Moretti, desesperat, crida: "Va, digues alguna cosa!". És això, calen propostes, ni que sigui per criticar-les i per dir que tot molt malament.

Sospito que no volem això, pensar ni repensar. Sospito que estem cansats com a societat. Ho entenc, però no ho puc compartir. De la deixadesa a la covardia només hi ha una cantonada de distància. I mentre ens fem els responsables i els dignes abandonem la nostra responsabilitat en l'emoció, en deixar-nos anar, en ja ens diran. I això és demagògia de la bona, demagogs.

